

ZÁKLADNÍ PRINCIPY MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA

V případě ozbrojenému konfliktu jsou obě strany povinny **za všech okolností respektovat ustanovení mezinárodního válečného práva** (synonyma jsou „právo ozbrojených konfliktů“ či „**právo humanitární**“) a zajistit jejich zachování ze strany všech svých příslušníků.

Přitom je lhostejno, zda jde o válku vyhlášenou či nikoli, zda je použití síly legální nebo nelegální a rovněž porušování tohoto práva protivníkem nemění nic na povinnosti druhé strany tato ustanovení zachovávat.

Vážné porušení mezinárodního válečného práva představuje válečný zločin.

Následující principy stručně zachycují základní zásady obsáhlého systému práva ozbrojených konfliktů.

1. Bojová činnost smí být vedena **pouze proti vojenským cílům** (osobám a objektům).
2. Výběr způsobů a prostředků vedení boje **není neomezený** – zejména musí zaručit omezení útoku jen na vojenské cíle a předcházet zbytečným zraněním.
3. Útok na **vzdávajícího se nebo raněného** protivníka je zakázán.

4. **Ranění i nemocní** (vojenští i civilní) mají právo na veškerou lékařskou péči odpovídající jejich zdravotnímu stavu. Zdravotnická **zařízení a personál** musí být respektováni a chráněni - ochranným znakem je červený kříž či červený půlměsíc na bílém poli.
5. Zajatí bojovníci a internovaní civilisté musí být **respektováni a chráněni** proti každému násilí, mají právo na zaopatření, zdravotnickou péči, výměnu informací a příjem pomocných zásilek.
6. Každý má právo na **spravedlivý soudní proces**. Princip kolektivní viny je nepřipustný.
7. Nikdo nesmí být podroben **krutému či ponižujícímu** zacházení či trestání.
8. Na obsazeném území je **obsaditel povinen** zajistit veřejný pořádek, zdravotnickou péči, zásobování obyvatelstva a provoz výchovných zařízení

[» více o každém z uvedených principů](#)

HUMANITA

NEUTRALITA NESTRANNOST

NEZÁVISLOST DOBROVOLNOST

JEDNOTA SVĚTOVOST

Český červený kříž
Rozdělovská 63, 169 00 Praha 6
www.cervenkykriz.eu
info@cervenkykriz.eu

Mezinárodní výbor Červeného kříže

Apolitická, nezávislá a humanitární instituce. Mezinárodní výbor Červeného kříže (ICRC) působí jako neutrální zprostředkovatel v humanitárních otázkách v období mezinárodních konfliktů, občanských válek a vnitřních nepokojů. Poskytuje ochranu a pomoc vojenským, ale i civilním obětem – válečným zajatcům, zadržovaným civilistům, raněným na bojištích a civilnímu obyvatelstvu na okupovaném nebo nepřátelském území. Navštěvuje též politické rukojmí.

Úloha Mezinárodního Červeného kříže je definována čtyřmi Ženevskými konvencemi z roku 1949 a Dodatkovými protokoly z roku 1977. Mezinárodní výbor podporuje tyto mezinárodní smlouvy a jedná v zájmu jejich rozvoje a šíření po celém světě. Samotný výbor se skládá maximálně z 25 členů, švýcarských občanů. Stálý Mezinárodní výbor Červeného kříže, ve formě hlavní správy, tvoří okolo 900 členů, většinou švýcarských občanů.

Dalších 1 600 delegátů působí v různých částech světa a spolupracuje s 10 500 místními zaměstnanci.

Financování: dobrovolné příspěvky od vlád a národních společností

Rok založení: 1863

Ústředí: Ženeva, Švýcarsko

Národní společnosti Červeného kříže / Červeného půlměsíce

Národní společnost Červeného kříže a Červeného půlměsíce dnes působí téměř v každé zemi světa. Červený půlměsíc nahrazuje Červený kříž v mnohých islámských zemích. Izraelská Společnost Davidovy hvězdy užívá červený krystal s Davidovou hvězdou ve středu.

Členství není ničím omezené a služby jsou poskytované podle jediného kritéria – potřeba pomoci.

Aktivita národních společností jsou tak rozmanité jako země, v kterých působí. Zahrnují pomoc v době nouze, zdravotní službu a sociální pomoc jednotlivcům a společenstvím; poskytují kurzy první pomoci pro veřejnost, školící a ošetřující mládeži.

V době války tyto společnosti slouží jako pomocníci vojenské lékařské služby, opatrují zraněné a nemocné, poskytují pomoc válečným zajatcům, utečencům, a internovaným civilistům.

Společnosti musí plnit přísné podmínky, aby dosáhly mezinárodní uznání ze strany Mezinárodního Červeného kříže a získaly členství ve svazu. Kromě jiného musí dodržovat 7 základních principů hnutí včetně neutrality a nestrannosti. Zároveň je musí uznat vlastní vlády jako dobrovolné pomocné organizace, které spolupracují se státními orgány a institucemi.

Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Poslání: předcházet a zmírňovat lidské utrpení a prostřednictvím aktivit národních společností přispívat k míru.

- Mezinárodní federace společností podporuje vznik a rozvoj národních společností v zemích na celém světě.
- Poskytuje rady a pomoc národním společnostem při rozvíjení služeb pro společnost.
- Organizuje a koordinuje mezinárodní pomoc obětem přírodních katastrof, utečencům a oblastí konfliktů a nezřídka vydává výzvy o pomoc adresované všem zemím světa.
- Zároveň podporuje vypracování a přijetí národních plánů společností pro případ katastrofy.

Mezinárodní federace společností je stálým spojovacím článkem národních společností a působí jako jejich mluvčí a představitel na mezinárodní půdě.

Sekretariát svazu tvoří 190 lidí ze 40 zemí.

Financování: roční poplatky národních společností a dobrovolné příspěvky na podporu a rozvoj

Rok založení: 1919

Ústředí: Ženeva, Švýcarsko

Mezinárodní konference Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Nejvyšší orgán hnutí

Schází se každé 4 roky – Účastníci: ICRC, Mezinárodní federace společností ČK a ČP, mezinárodně uznávané společnosti a vlády – signatáři Ženevských konvencí

